

“TASDIQLAYMAN”
Samarqand iqtisodiyot va servis
instituti rektori AL.E. Po‘latov
“ 22 ” 2025-yil

**SAMARQAND IQTISODIYOT VA SERVIS INSTITUTINING AKADEMIK
HALOLLIK VA TADQIQOT ETIKASI KODEKSI**

MUNDARIJA KIRISH.....	2-3
I. Umumiy qoidalar va asosiy tushunchalar.....	4
II. Asosiy tamoyillar.....	4
III. Huquq va majburiyatlar	6
IV. Akademik nohalollik (qoidabuzarlik) va tadqiqot etikasining	9
buzilish shakllari.....	9
V. O'quv-uslubiy ishlarda akademik halollik va tadqiqot etikasi.....	13
VI. Akademik nohalollikni aniqlash va uni buzganlik uchun javobgarlik	16
VII. Akademik kengash va Tadqiqot etikasi kengashi tomonidan akademik halollik va tadqiqot etikasini buzgan xodim	17
va talabalarning javobgarligini ko'rib chiqish.....	17
VIII. Yakuniy qoida	18

KIRISH

Akademik halollik va tadqiqot etikasi ta'limning samaradorligini oshirish, yuqori malakali kadrlarni tayyorlash va mamlakatda barcha sohalarini rivojlantirishning asosiy ustunlari hisoblanadi.

Samarqand iqtisodiyot va servis instituti (keyingi o'rinlarda - Institut) akademik halollik va tadqiqot etikasi bo'yicha xalqaro tan olingan standartlarni e'tirof etadi. Institut mazkur standartlarni joriy qilish maqsadida o'z faoliyatida akademik halollik va tadqiqot etikasi qoidalariga qat'iy rioya qilishni kadrlar tayyorlash hamda ilm-fanni rivojlantirishning ustuvor vazifasi etib belgilaydi.

Samarqand iqtisodiyot va servis institutining Akademik halollik va tadqiqot etikasi kodeksi (keyingi o'rinlarda - Kodeks) bilan belgilab berilayotgan qoidalarga rioya qilish uchun asosiy mas'uliyat har bir talaba, professor o'qituvchi va xodim zimmasiga yuklatiladi. Bunda Institutning har bir a'zosi boshqalarning huquqlarini hurmat qilish, mualliflik huquqini tan olish va unga rioya qilish kabi fazilatlarini namoyon etishlari zarur.

Mazkur Kodeks va uning asosiy qoidalari Institutning o'quv va ilmiy faoliyatida akademik halollik hamda tadqiqot etikasining umumqabul qilingan standartlarini joriy qilishga qaratilgan bo'lib, ushbu sohadagi uchta muhim vazifani amalga oshirishni belgilaydi:

- 1) akademik halollik va tadqiqot etikasiga dahldor axloqiy qoidalarini o'rnatish hamda nomaqbul xatti-harakatlarning oldini olish;
- 2) Institut talabalari va xodimlarida plagiat (ko'chirmachilik)ga munosabatda bo'lish kayfiyatini shakllantirish hamda akademik halollikni keng targ'ib qilish;
- 3) akademik halollik va tadqiqot etikasi sohasida talabalar va xodimlar uchun mos bo'lgan axloqiy xususiyatlarni shakllantirish.

Ushbu Kodeks talablari o'quv va ilmiy-tadqiqot jarayonining barcha ishtirokchilari hamda boshqalarning ijodiy mehnati natijalariga hurmat bilan munosabatda bo'lish kayfiyatini shakllantirishga, ilmiy faoliyat natijalarini intellektual mulk sifatida tan olishga va unga nisbatan munosib munosabatni rag'batlantirish maqsadini ko'zlaydi.

Mazkur Kodeks 2025/2026-o'quv yilidan boshlab amal qiladi.

I. Umumiy qoidalar va asosiy tushunchalar

1. Mazkur Kodeks Institut talabalari, professor-o'qituvchilari, xodimlari, o'quv jarayonini tashkil etuvchi tarkibiy bo'linma rahbarlari, tadqiqotchilar (doktorantlar va mustaqil izlanuvchilar)ning akademik halolligi masalalariga adolatli, oshkora, to'g'ri munosabatni shakllantirish va ularning tadqiqot etikasiga rioya qilishini ta'minlash maqsadida ishlab chiqilgan.

2. Kodeksning asosiy vazifasi akademik halollik va tadqiqot etikasi qoidalarini belgilash, ularni amalga oshirish va nazorat qilishni ta'minlash, shuningdek talabalar (bakalavriat va magistratura talabalari), tadqiqotchilar, pedagog xodimlarning o'quv hamda ilmiy tadqiqot doirasida akademik halollik,

ta'lim va mehnat faoliyatidagi tadqiqot etikasi tamoyillarini belgilashdan iborat.

3. Akademik halollik va tadqiqot etikasi qoidalari akademik faoliyat (oralik va yakuniy nazorat ishlari, o'quv adabiyotlari, fan moduli kontentlari) va ilmiy tadqiqot faoliyatining barcha shakllarini (ilmiy maqola, monografiya va boshqa barcha turdagi ilmiy ishlarni) tayyorlash, ularga taqriz berish, opponent bo'lish, iqtiboslar keltirish va nashr etishda Institutning barcha xodimlari, doktorant va mustaqil izlanuvchilariga taalluqlidir.

4. Asosiy tushunchalar:

Akademik halollik - o'qish va yozma ishlarni bajarishda (testlar, esselar, bitiruv malakaviy ishlari va dissertatsiyalar), oralik va yakuniy nazoratlarda savollarga javob berishda, tadqiqot olib borishda, o'z bilimini ifoda etishda, pedagog xodimlar va boshqa xodimlar hamda talabalar bilan munosabatlarda halollikni ifoda etadigan qadriyatlari va tamoyillarining majmui. Bunda tadqiqotni amalga oshirish jarayonida ma'lumotlar, ilmiy natijalar, usullar, protseduralar va ilmiy nashrning holati haqqoniy va xolisona ko'rsatilishi, plagiat (ko'chirmachilik), mavjud ma'lumotlarni soxtalashtirish (falsifikatsiya) hamda qalbaki ma'lumotlarni yaratish (fabrikatsiya)ga yo'l qo'ymaslik lozim.

Tadqiqot - umumlashtirish mumkin bo'lgan bilimlarni yaratish yoki mavjud bilimlarga hissa qo'shishga qaratilgan tizimli o'rganish, shu jumladan, tadqiqotlarni shakllantirish, sinovdan o'tkazish va baholashdan iborat jarayon.

Tadqiqot etikasi - talabalar, tadqiqotchilar, professor-o'qituvchilar tadqiqot faoliyatining barcha shakllarida halollik, shaxsiy mas'uliyat, ochiqlik va boshqalarning huquqlarini hurmat qilish, professional yondashuv, akademik obro'ni saqlash va boshqa umume'tirof etilgan etika qoidalari va tamoyillarining majmui.

II. Asosiy tamoyillar

5. Akademik halollik va tadqiqot etikasining asosiy tamoyillari:

vijdonlilik - baholanadigan va baholanmaydigan o'quv hamda ilmiy ishlarni halol, munosib bajarish;

ochiqlik (shaffoflik) - talabalar, professor-o'qituvchilar va institutning boshqa xodimlari o'rtasida oshkorlik hamda o'zaro ishonch asosida ta'lim, ilmiy ma'lumotlar, manbalar, tadqiqot usullari, vositalar, natijalar va g'oyalar almashinuvi. Bunda ilmiy ish va uning natijalari borasida bildirilgan tanqidiy fikrlar hamda yangi g'oyalar ishni takomillashtirishga qaratilgan bo'ladi.

huquq va erkinliklarni hurmat qilish - ijodiy fikr va g'oyalarni erkin ifoda etish huquqi;

tenglik - har bir talaba, professor-o'qituvchi, tadqiqotchi va boshqa xodimlarning akademik halollik hamda tadqiqot etikasi qoidalariga rioya qilish va ularning buzilishi uchun teng javobgar bo'lishi;

to'g'rilik va halollik tamoyili - foydalanilgan adabiyotlar ro'yxatiga yoki ishning ichiga biron-bir manbani kiritish hamda unga havola berish uchun muallif ushbu manbani shaxsan o'qib chiqishi va ushbu manbada o'zi iqtibos keltirgan fikrni o'zgartirmagan holda keltirishi;

manfaatlar to'qnashuvining oldini olish - professor-o'qituvchilar, talabalar,

obyektiv ehtiyojlarga muvofiq bo'lishi hamda tadqiqot olib borilayotgan tараflarning manfaatlari bir xil va xolis o'rganilishini ifodalab, bunda xodim, talaba va tadqiqotchining ilmiy izlanishlari noxolis axborot asosida ayrim toifadagi shaxslar manfaatlarga xizmat qiladigan yondashuvdan xoli bo'lishi lozim;

chop etish mas'uliyati - ilmiy natijalarni martaba oshirish maqsadida emas, balki ilm-fan va texnologiyalarni rivojlantirish hamda keng jamoatchilikni xabardor etish uchun nashr etish akademik mas'uliyatini namoyon etib, bunda ko'chirmachilik asosidagi takroriy nashrlarni chop etishdan saqlanish tavsiya etiladi.

6. Mazkur Kodeksning asosiy tamoyillariga rioya etilishi, jumladan, akademik halollik va tadqiqot etikasi qoidalarining bajarilishini ta'minlash maxsus dasturiy vositalar orqali topshirilayotgan matnlarning originalligini tekshirish va jamoatchilik nazorati vositalari orqali amalga oshiriladi.

III. Huquq va majburiyatlar

7. Institut mazkur Kodeks qoidalarini bajarilishini talab qilishga va ular buzilgan taqdirda tegishli choralar (sanksiyalar) qo'llashga haqlidir.

8. Institutning akademik halollik va tadqiqot etikasini ta'minlash sohasidagi majburiyatlari:

akademik va tadqiqot ishlarining originalligini (o'ziga xosligi) tekshirish uchun elektron tizimlardan bepul foydalanish uchun sharoitlar yaratish;

talabalar va xodimlarning akademik halollik va tadqiqot etikasi sohasidagi huquq va majburiyatlari to'g'risida xabardor qilish;

qonun talablariga muvofiq talabalar va xodimlarning shaxsiy hamda maxfiy ma'lumotlarni oshkor qilishdan to'liq himoya qilish choralari ko'rish;

talabalar va xodimlarni ularning yozma ishlari maxsus elektron tizimlardan foydalanilgan holda originalligi (o'ziga xosligi) tekshirilishi haqida xabardor qilinishini tashkil qilish;

Institut veb-sayti va ijtimoiy tarmoqlarida mazkur Kodeks bo'yicha o'rnatilgan qoidalar haqida axborotlar, infografikalarning joylashtirilishini tashkil qilish;

mazkur Kodeks ijrosini samarali va obyektiv ta'minlovchi, tegishli javobgarlik choralari qo'llash huquqiga ega bo'lgan Akademik halollik kengashi va Tadqiqot etikasi kengashi faoliyatini samarali tashkil etish;

Institutda akademik halollik va tadqiqot etikasiga rioya qilinishi bilan bog'liq murojaatlarni elektron yuborish va ularni o'rganish bo'yicha tegishli mexanizmlarni yaratish;

"Akademik halollik va tadqiqot etikasiga rioya qilishni targ'ib qilish dasturi"ni ishlab chiqish va uni keng ko'lamda amalga oshirish;

mazkur Kodeks talablarining bajarilishini ta'minlashda tenglik, adolat, manfaatlar to'qnashuviga yo'l qo'ymaslik tamoyillariga rioya qilish;

talabalar va xodimlar tomonidan Institutda akademik halollikni ta'minlash va tadqiqot etikasiga rioya qilinishi bo'yicha turli xil targ'ibot vositalaridan foydalanish;

akademik nohalollik (qoidabuzarlik) va tadqiqot etikasini buzish holatlari haqida

izlanuvchilar va xodimlarning o'z tadqiqotlaridagi takliflar, chop etilgan materiallar, ommaviy nashrlar, shuningdek, boshqa barcha turdagi ilmiy ishlarda bunday ishning haqqoniyligiga ziyon yetkazadigan moliyaviy va boshqa xarakterdagi manfaatlar to'qnashuvi haqida tegishli shaxsga xabar berishlari;

tadqiqotning originalligi - tadqiqot etikasiga asosida ilmiy bilimlar yoki amaliy ko'nikmalarni oshirishga hissa qo'shadigan xulosalarga ega bo'lgan original tadqiqotga asoslangan nashr. Bunda tadqiqot ishi haqqoniy tadqiqotga asoslangan, ya'ni fanda allaqachon mavjud bo'lgan xulosalarni emas, balki yangi bilimlar va yondashuvlarni taqdim etsa, original ish hisoblanadi;

tadqiqot erkinligi - bu tadqiqotchining mavzuni tanlashda, izlanish olib borishda va tadqiqot natijalarini e'lon qilishda erkinligini bildirib, bunda tadqiqotchining ilmiy va ijodiy faoliyatiga asossiz aralashish yoki asossiz talablar belgilash mumkin emas;

diskriminatsiyaga yo'l qo'ymaslik - xodimlar, tadqiqotchilar yoki talabalarni jinsi, irqi, etnik kelib chiqishi, ijtimoiy mavqeyi yoki (ilmiy salohiyati va halolligi bilan bog'liq bo'lmagan) boshqa omillar asosida kamsitishga yoki imtiyozlar belgilashga yo'l qo'yilmasligi;

tadqiqotning aniqligi, barqarorligi va to'laligi - ilmiy ishni shakllantirishda ma'lumotlar, fikr-mulohazalar, xulosalar mazmuni tugal va aniq ifoda etilishi, mantiqiy izchillikka rioya qilinishini ifodalaydi;

havolalarning reprezentativligiga rioya qilish - muallif ilmiy tadqiqot ishi mavzusi bo'yicha ushbu sohadagi eng yaxshi va eng muhim asarlarga murojaat qilishi, ishning dolzarbligini ko'rsatish uchun har doim eng so'nggi nashrlardan iqtibos keltirishi;

ehtiyotkorlik - beparvolik natijasida xato va kamchiliklarga yo'l qo'ymaslik, o'z ishini hamda tegishli mavzuga oid boshqa ishlarni va ma'lumotlarni lozim darajadagi e'tibor bilan o'rganish, tahlil qilish hamda shakllantirish mas'uliyati;

sir tutilishi lozim bo'lgan axborot maxfiyligiga rioya etish - tadqiqotni amalga oshirishda shaxsga doir ma'lumotlar bilan ishlash tartibiga hamda tijorat va xizmat sirlari maxfiyligiga rioya etish;

tadqiqot olib borishda javobgarlik - muallif yoki uning merosxo'rlari huquqlarining muhofazasiga qat'iy rioya qilish va ularning asarlaridan o'quv, ilmiy-tadqiqot ishlari doirasida foydalanish jarayonida havolalarni to'g'ri va aniq keltirish;

akademik muhitda professional xushmuomalalik va madaniyat - akademik faoliyat va ilmiy tadqiqotlarda o'zaro suhbat, bahs va munozaralarda professional madaniyatga qat'iy rioya qilish, xushmuomalalik va etika qoidalarini shaxsiy xarakter va yutuqlardan ustun qo'yish;

tadqiqotni samarali boshqarish - boshqalar manfaati uchun tadqiqot sifatini boshqarish bo'lib, ilmiy tadqiqot natijalarini boshqalar tomonidan keng foydalanish uchun qulay shaklda taqdim etish hamda uni milliy va xalqaro ilmiy jamoatchilik foydalanishi mumkin bo'lgan tarmoqlarga joylashtirishni nazarda tutadi;

tadqiqotning xolisligi (ilmda manfaatlar muvozanatini saqlash) - tadqiqotlar

xabar bergan shaxslarning shaxsini oshkor qilmaslik va o'z vakolati doirasida boshqa majburiyatlarni bajarish.

9. Fakultet dekanatlarining majburiyatlari:

talabalarga har o'quv yili boshlanishida "Tanishtiruv hafta"ligi («Oriyentation-weyek») doirasida "Akademik halollik" mohiyati, uning professional yurist sifatida shakllanishda tutgan o'rni, yuzaga kelish shakllari haqida tushuntirish kurslarini tashkil qilish;

akademik halollik va tadqiqot etikasiga daxldor axloqiy qoidalar bilan o'z bo'ysunuvidagi talaba va xodimlarni tanishtirish hamda nomaqbul xatti-harakatlarni sodir etilishining oldini olish;

Institut talabalari va xodimlarida plagiat (ko'chirmachilik)ga murosasiz munosabatda bo'lish kayfiyatini shakllantirish hamda akademik halollikni keng targ'ib qilish;

malakali mutaxassislar tomonidan mazkur kodeks qoidalar haqida batafsil tushuntirish tashkil qilish;

talabalar va professor-o'qituvchilarning akademik halollik talablari to'g'risida doimiy ravishda xabardor qilib borilishlarini ta'minlash hamda rioya etishlarini nazorat qilish;

mazkur Kodeksning 8-bandida ko'rsatilgan chora-tadbirlarni amalga oshirishda qatnashish.

10. Kafedralarning majburiyatlari:

xodimlarga antiplagiat tizimidan foydalanish va u asosida akademik halollikni aniqlash bo'yicha treninglar tashkil qilish;

professor-o'qituvchilar tomonidan talabalarni to'g'ri yozish ko'nikmalariga o'rgatish va plagiatni qayta aniqlash;

kafedraning akademik faoliyatida mazkur Kodeks qoidalarini qo'llash va uning ijrosini ta'minlash;

xodimlar, talabalar va tadqiqotchilarga tegishli ilmiy yoki akademik darajani muvaffaqiyatli qo'lga kiritishda yordam berish hamda talabalarga barcha kurslar, nazorat ishlari, topshiriqlar va imtihon materiallarida mualliflik huquqi qoidalariga rioya qilgan holda akademik halollik va ilmiy axloq qoidalar bo'yicha aniq ko'rsatma hamda tavsiyalar berish;

talabalar hamda tadqiqotchilarga Kodeks doirasida ularning huquq va majburiyatlari to'g'risida tushuntirishlar berish, belgilangan tartibda bajarilishini nazorat qilish;

mazkur Kodeksning 8-bandida ko'rsatilgan chora-tadbirlarni amalga oshirishda qatnashish.

11. Institut professor-o'qituvchilari mazkur Kodeks qoidalar bo'yicha barcha darajadagi va o'quv shaklidagi ta'lim oluvchilar bilan har qanday mavjud vositalar orqali tushuntirish ishlarini olib borishlari kerak: og'zaki tushuntirishlar, sillabusdagi eslatmalar, mustaqil ishlarni bajarish uchun tarqatma materiallar va boshqalar.

12. Talabalar va izlanuvchilar o'z ishlarini bajarishda mazkur Kodeks bilan

belgilangan qoidalarga, ilmiy etika va mualliflik huquqining fundamental prinsiplariga rioya qilishlari shart.

13. Izlanuvchilarning akademik halollik va tadqiqot etikasini ta'minlash bo'yicha majburiyatlari:

halollik: izlanuvchilar o'z tadqiqotlarining to'g'riligi hamda akademik halollik va tadqiqot etikasiga rioya qilgan holda tayyorlanganligi uchun javobgardirlar;

qoidalarga bo'ysunish: izlanuvchilar mazkur Kodeks va Institutning tadqiqot o'tkazish bilan bog'liq tartib-qoidalari bilan tanishishlari va ularga rioya qilishlari lozim;

tadqiqot metodlari: izlanuvchilar tadqiqot o'tkazishda tegishli metodlardan foydalanishlari, xulosalarni tanqidiy tahlildan o'tkazishlari, natijalar va talqinlarida to'liq hamda xolis axborot berishlari kerak;

tadqiqot qaydlari: izlanuvchilar tadqiqot bo'yicha ma'lumotlarni aniq va tushunarli tarzda qayd etib borishlari darkor, bunda mazkur ish bilan boshqalar ham tanishishi va foydalana olishi imkoniyati yaratiladi;

tadqiqot natijalari: izlanuvchilar mualliflik huquqiga ega bo'lishlari va ustuvor yo'nalishlarni belgilagan vaqtlaridan boshlab darhol ma'lumotlar va natijalar bilan o'zaro ochiq va tezkor almashishlari lozim;

mualliflik huquqi. Izlanuvchilar barcha ilmiy ishlarga qo'shgan hissalarini, bu boradagi hisobotlari va tadqiqotning mualliflik huquqi unga tegishlilikini isbotlovchi ma'lumotlarni saqlash bo'yicha javobgarlikni o'z zimmlariga olishlari kerak. Mualliflar ro'yxati faqat tegishli mualliflik mezonlariga javob beradigan va ishga o'z hissasini qo'shgan shaxslarni o'z ichiga olishi kerak;

nashr tasdig'i: izlanuvchilar chop etilgan materiallarda tadqiqotga sezilarli hissa qo'shgan, ammo mualliflik mezonlariga to'g'ri kelmaydigan shaxslarning barchasini, jumladan, yozuvchilar, homiylar va boshqa shaxslarni aniq ko'rsatishlari lozim;

ekspert bahosi: izlanuvchilar boshqalarning ishiga taqriz berishda maxfiylikka rioya qilishlari hamda o'z vaqtida, adolatli, qat'iy baho berishlari kerak;

manfaatlar to'qnashuvi: izlanuvchilar tadqiqotdagi takliflar, chop etilgan materiallar, ommaviy xabarlar, shuningdek, barcha sharhlarda ishning haqqoniyligiga ziyon yetkazadigan moliyaviy va boshqa xarakterdagi manfaatlar to'qnashuvi haqida xabar berishlari shart;

jamoatchilik bilan aloqa: izlanuvchilar tadqiqot natijalarining ahamiyati va tan olinishiga doir ommaviy muhokamalarda ishtirok etganda o'z shaxslarining e'tirof etilishiga qaratilgan izohlarni cheklashlari hamda professional izohlarni shaxsiy qarashlarga asoslangan fikrdan ajrata olishlari lozim;

nomaqbul tadqiqot amaliyoti haqida xabar berish: izlanuvchilar tadqiqotni o'tkazishdagi noqonuniy harakatlar, xususan, ma'lumotlarni o'zidan to'qib chiqarish, soxtalashtirish, ko'chirmakashlik kabi, shuningdek, tadqiqotning haqqoniyligiga putur yetkazadigan ehtiyotsizlik, mualliflarga havola qilishdagi xatolik, qarama-qarshi ma'lumotlarni ko'rsatmaslik, chalkashlik hosil qiluvchi tahlil metodlaridan foydalanish kabi holatlar haqida tegishli Institutning vakolatli

tuzilmalariga xabar berishlari shart.

IV. Akademik nohalollik (qoidabuzarlik) va tadqiqot etikasining buzilish shakllari

14. Akademik qoidabuzarlik shakllari quyidagilardir:

Plagiat (ko'chirmachilik) - bu o'zgalarning ijodiy faoliyati natijalari, g'oyalari, so'zlarini qo'lyozma, bosma yoki elektron shaklda bo'lgan barcha nashr etilgan va nashr etilmagan materiallarni muallifning rozilgisiz ataylab o'zining fikri sifatida taqdim etish, jumladan, undan manbaga to'liq havola qilmasdan foydalanish. Plagiat holatlariga mxsatsiz ravishda boshqa birovning oshkor qilingan yoki oshkor qilinmagan asarining ayrim qismlarini to'liq qayta ishlash yoki ifoda yo'sinini o'zgartirish, manba (havola)ni ko'rsatmaslik yoki uni inkor qilish va ushbu asarni o'ziniki sifatida taqdim etish kiradi.

Falsifikatsiya (ma'lumotlarni soxtalashtirish) - o'z qarashlari, gipotezalari va boshqa ma'lumotlarni asoslash maqsadida muayyan ma'lumotlarni o'zgartirib ko'rsatish yoki ilmiy ishga kiritmaslik.

Fabrikatsiya (qalbaki ma'lumotlar yaratish) — tadqiqot ishida aslida mavjud bo'lmagan ma'lumotlarni yuz bergandek qilib ko'rsatish.

Mualliflik huquqi bilan muhofaza qilinadigan ijodiy faoliyat natijalariga O'zbekiston Respublikasining "Mualliflik huquqi va turdosh huquqlar to'g'risida"gi Qonuni 5-moddasi talablariga javob beradigan asarlar kiradi.

15. Plagiat quyidagi shakllarda bo'lishi mumkin:

asar muallif(lar)ini (manbasini) ko'rsatmagan holda foydalanish va iqtibos keltirish;

boshqa shaxslar tomonidan yaratilgan asarni to'liq ko'chirgan holda yoki tadqiqot ishi doirasida mos hajmdan ortiq darajada foydalanish orqali o'zlashtirish;

fikrning manbasini ko'rsatmasdan o'zgartirib ifodalash; internetdan to'liq olingan yoki ilgari taqdim etilgan yozma ishni (oraliq, yakuniy nazorat), bitiruv malakaviy ishini (BMI), magistrlik yoki doktorlik (PhD, DSc) dissertatsiyasini o'zlashtirgan holda topshirish.

16. O'quv (o'quv-uslubiy) yo'nalishida quyidagilar akademik qoidabuzarlik hisoblanadi:

ko'chirmachilik - bu har qanday ruxsatsiz yozma (bosma, qo'lyozma) manbalardan foydalanish, shu jumladan, manbalardan texnik aloqa vositalari yordamida foydalanish, talabaning bilimlarini nazoratdan o'tkazishda (imtihonlar, test sinovlari yoki boshqa majburiy attestatsiya tadbirlarida) imtihon savollariga tegishli javoblarni aks ettiruvchi ma'lumotlarni ruxsatsiz o'zlashtirish; ayni bir ishni ikki marotaba topshirish - talaba yoki xodim tomonidan nazorat ishlari, BMI, magistrlik ishlari, darslik, o'quv qo'llanma, ilmiy maqola, monografiya va dissertatsiyalarni tayyorlashda turli xil mualliflik ishlari ostida bir xil matnni taqdim etish va boshqalar. Kichik o'zgarishlar va tuzatishlar, masalan, darslikni yoki monografiyani boshqacha shaklda rasmiylashtirish orqali o'quv qo'llanma sifatida qayta tayyorlash va shu kabi boshqa holatlar tavsiya etilmaydi. Ilgari tayyorlangan

matndan muallifning o'zi tomonidan kattaroq asarning bir qismi sifatida foydalanilishi ikki marotaba topshirish yoki qayta topshirish deb hisoblanmaydi;

akademik halollik qoidalarini buzishda muayyan shaxsga yordam berish - boshqa talabaga boshqa darsda topshirilgan vazifani jo'natish, topshiriq qismlarini takrorlash va o'zinikidek topshirishga imkon berish;

boshqa shaxs sifatida namoyon qilish - imtihonlar, test sinovlari, laboratoriya ishlari, malakaviy imtihonlar yoki boshqa topshiriqlar paytida akademik imtiyozlarni qo'lga kiritish uchun o'zini boshqa shaxs sifatida namoyon qilish yoki o'z o'rniga boshqa shaxslarni kiritish;

to'siq yaratish va to'sqinlik qilmoq - adolatsiz akademik yutuqqa erishish uchun boshqalarning ta'lim yoki ilmiy faoliyatiga to'sqinlik qilish. Bunday to'sqinlik qilishga o'quv maqsadlarida ishlatiladigan ma'lumotlarni soxtalashtirish, o'quv yoki ilmiy faoliyatda foydalaniladigan fayllar, qo'lyozmalar yoki elektron va boshqa materiallar, ilmiy ishlar, kutubxona jihozlari (yoki mol-mulk)ga shikast yetkazish va shu kabi o'quv hamda ilmiy ijodiy faoliyatga har qanday to'sqinlik xatti-harakatlari kiradi;

auditoriya mashg'ulotlari va konsultatsiyalarga to'sqinlik qilish, xalaqit berish - o'qituvchi, dekan, murabbiy (tyutor) tomonidan tashkil qilingan dars yoki konsultatsiyani maqsadli ravishda (qasddan) buzishga qaratilgan har qanday xatti-harakatlar;

17. Shuningdek, javoblarni olish:

imtihon materiallari, test savollari va boshqa materiallar kabi maxfiy (konfidensial) ma'lumotlarga ruxsatsiz kirish;

baholanadigan ishni bajarish paytida javoblarni berish yoki imtihon topshiriqlariga javoblarni uzatish yoxud bu bo'yicha ruxsat etilmagan elektron qurilmalardan foydalanish; boshqa talaba, xodim, o'qituvchi yoki boshqalar yordami bilan baholangan ishning savollari (kazus) yoki imtihon testlarining javoblarini bajarishdan oldin materiallarni qisman yoki to'liq olish; tayyor baholanadigan ishlar yoki imtihon javoblarini/testlarni sotib olish yoki sotib olishga ko'maklashish yoxud sotishda boshqa yo'l bilan yordam berish;

har qanday usul bilan, shu jumladan, elektron pochta, kompyuter va boshqa vositalar orqali yuklab olish, baholanadigan ishlar bilan bog'liq har qanday javoblarni olish; qog'ozdan va/yoki elektron tashuvchidan baholangan ish bilan bog'liq materiallarni olib chiqish yoki o'qituvchi, Institut xodimining kompyuteridan nusxa ko'chirish;

18. Ma'lumotlarni yashirish yoki soxtalashtirish akademik qoidabuzarlik hisoblanadi:

ma'lumotlarni yashirish - aldash yoki akademik imtiyozga ega bo'lish maqsadida ma'lumotlarni, transkriptlarni yoki boshqa o'quv hujjatlarini yashirish; soxtalashtirish (kelishuv) - bu boshqa shaxs tomonidan to'liq yoki qisman o'z shaxsiy ishi sifatida bajarilgan yozma ishlarni (oraliq yoki yakuniy nazorat, kurs ishi, bitiruv malakaviy ishi, dissertatsiya, darslik, o'quv qo'llanma va boshqa ilmiy ishlarni) yetkazish yoki o'z ishini boshqa odamga haq evaziga yoki bepul taqdim

etish; qalbaki (yolg'on) ma'lumotlar taqdim etish - yozma ishlarda muayyan holatlar, voqealar, faktlar to'g'risida ma'lumotlarni qasddan adashtirish, haqiqatga to'g'ri kelmaydigan axborotlar keltirish;

19. Baholarni, ma'lumotlarni, baholanayotgan ishlarni soxtalashtirish; baholar, topshiriq bo'yicha javoblarni baholash natijalarini soxtalashtirish; ma'lumotlarni soxtalashtirish (qo'shish, kiritish, tuzatish), ya'ni tadqiqot davomida olib borilgan so'rovnoma, anketa va boshqa usullardagi hisoblash va kuzatish natijalarini soxtalashtirish;

yozma nazorat ishlari bahosini asossiz ko'tarib qo'yish yoki bahoni pasaytirish; boshqa talabaning baholanadigan ishini ataylab qalbakilashtirish yoki buzish; qonun hujjatlarida nazarda tutilgan boshqa holatlar aniqlanadi.

20. Noto'g'ri ma'lumot taqdim etish - soxta topshiriqlar, sertifikatlar va boshqa hujjatlarni topshirish yoki akademik maqsadlarda taqdim etish qoidabuzarlik sanaladi.

Bunday qoidabuzarliklarga quyidagilar kiradi (mazkur ro'yxat chegaralanmagan):

- o'zgartirilgan materiallar va tadqiqot natijalari;
- uydirma faktlar yoki manbalar;
- soxta sertifikatlar;
- soxta hujjatlar;
- soxta tavsiyanoma va boshqa xatlar;
- soxta transkriptlar, diplomlar yoki boshqa ma'lumotlar;
- topshiriq sanasi va vaqtini o'zgartirish;
- baho ma'lumoti yoki imtihon materialidagi o'zgarishlar;
- qoniqarsiz deb topilgan ishni o'zgartirish.

21. Akademik bilim darajasini olgunga kadar bitiruvchi kurslarning akademik nohalolligi quyidagilarni ham o'z ichiga oladi:

adolatsiz amaliyot - bitiruv malakaviy amaliyoti o'tashni e'tiborsiz qoldirish (o'tamaslik), bitiruv malakaviy ish mavzusiga aloqadorligi bo'lmagan tashkilotda amaliyotni o'tash yoki amaliyot natijalariga ko'ra soxta hujjatlarni taqdim etish;

bitiruv malakaviy ishni yoki magistrlik dissertatsiyasini himoya qilish paytida akademik halollikka zid xatti-harakatlar sodir etish.

22. Quyidagilar tadqiqot etikasi qoidalarini buzish deb baholanadi: tadqiqotlarda uydirma - tadqiqotchining tadqiqot o'tkazmaganligi, balki ma'lumotlarni o'ylab topganligi yoki yo'q ma'lumotlarni taqdim etishida namoyon bo'ladi;

ilmiy tadqiqot ishlarida soxtalashtirish - tadqiqotchining tadqiqot o'tkazganligini, ammo olingan ma'lumotlarni to'liq yoki bir qismini o'z manfaatlari yo'lida, soxta dalil olish maqsadida o'zgartirganligini anglatadi;

ilmiy firibgarlik - xalqaro ko'rsatkichlarga ko'ra xodimlarning ilmiy maqolalariga iqtiboslar ("Web of Science", "Scopus" va "Google Scholar" bazalari bo'yicha) va ularning ko'rsatkichlarini soxtalashtirish yoki qalbakilashtirish yoxud ilmiy "vositachilar" orqali sun'iy ravishda oshirish;

kichik o'zgarishlar (tuzatishlar) bilan nashr qilish - bir xil ilmiy xulosa va amaliy natijaga ega bo'lgan juda o'xshash maqolalar yoki boshqa ilmiy ishlarni takror nashr qilish.

23. Qo'lyozmani turli nashrlarga bir vaqtda topshirish - bir qo'lyozmani bir vaqtning o'zida bir nechta jumalga topshirish tadqiqot etikasi qoidalarini buzish deb baholanadi. Ushbu holat muharrirlar va taqrizchilarning vaqtini behuda sarflash va bir xil ilmiy natijalarni bir nechta jurnallarda chop etish orqali ilmiy jurnallar obro'siga putur yetishiga sabab bo'ladi.

24. Mualliflar jamoasini noto'g'ri shakllantirish ham tadqiqot etikasi qoidalarini buzish hisoblanib, barcha hammualliflar tadqiqotga katta ilmiy hissa qo'shgan va ish natijalari va xulosalarini ishlab chiqishda qatnashgan bo'lishlari shart. Ishga katta ilmiy hissa qo'shgan barcha hammualliflar, jumladan, talabalar va magistrlar mualliflar jamoasi tarkibiga kiritilishi, aksincha, ilmiy tadqiqotga hissa qo'shmagan shaxslar mualliflar tarkibida ko'rsatilmasligi kerak.

25. Akademik halollik va tadqiqot etikasi qoidalarini buzish turlari ro'yxati zarur hollarda to'ldirilishi mumkin.

V. O'quv-uslubiy ishlarda akademik halollik va tadqiqot etikasi

26. Talaba nazorat va akademik ishlarni tayyorlashda, professor- o'qituvchilar bilan muloqot va nazorat turlarini topshirishda Institutning Odoq-axloq qoidalariga va mazkur Kodeksda belgilangan akademik halollik talablariga rioya qilishi shart.

27. Professor-o'qituvchining o'quv-uslubiy jarayondagi asosiy vazifasi yaxshi bilim darajasiga ega bo'lish, bilganlarini haqqoniy va aniq shaklda yetkazib berish, axloq jihatdan taqlid uchun namuna bo'lish, talabalar bilan ularning tahsil olishi va o'zlarini axloq talablariga mos tutishlarini rag'batlantirishga qaratilgan munosabatlarni o'rnatishdan iborat.

28. Professor-o'qituvchi o'quv-uslubiy jarayonlarda akademik halollikning quyidagi qoidalariga rioya qilishi zarur:

akademik vakolatga, ya'ni fan sohasi bo'yicha tayyorgarlikka hamda o'qitayotgan modulga oid tadqiqotlar va zamonaviy qarashlar bo'yicha nazariy hamda amaliy bilimga ega bo'lgan modullar bo'yicha dars berish;

barcha tahsil oluvchilarga o'z akademik salohiyatini maksimal darajada to'liq rivojlantirish uchun yordam berish;

ularni ta'lim olishga, o'qilgan ma'lumotlar va ma'ruzalarni tahlil qilishga, o'rganganlari ustida mulohaza yuritishga, o'rni kelganda o'qituvchi tomonidan berilgan ma'lumotga tanqidiy yondashishga rag'batlantirish;

professor-o'qituvchilar va boshqa talabalar bilan tadqiqot loyihalarida, tadbirlarda ishtirok etish;

talabalarga bahsli axborotlarni "haqiqat" sifatida taqdim etishdan ko'ra ularga ilmiy munozaralarning tabiatini tushunish va unda ishtirok etish madaniyatini shakllantirishga ko'maklashish;

dars mashg'ulotlarida berilayotgan axborot va ma'lumotlar dars mazmuni hamda modul xususiyatiga mos kelishi kerak. Professor-o'qituvchi darsga vaqt o'tkazish"

uchun emas, bilim va ko'nikma berish uchun kirishi;

talabalarning ongida chuqur ildiz otgan qadriyatlarga zid kelishi mumkin bo'lgan vazifa va topshiriqlarni qo'llashda ehtiyot bo'lish zarur. Professor-o'qituvchi talaba shaxsiy sabablarga ko'ra muayyan topshiriqqa e'tiroz bildirgan taqdirda muqobil vazifalarni berishga tayyor bo'lishi;

talabalar bilan muloqotda xushmuomalalik va professionallik qoidalariga rioya qilishi hamda axloqqa zid xatti-harakatlarga murosasizlikni namoyon qilish orqali o'zlari shaxsiy halollik namunasi bo'lishi;

talabalar bilan muloqotda va uni baholashda adolat tamoyiliga ustunlik berish, barcha tahsil oluvchilarga nisbatan adolatli bo'lishga intilish;

boshqalarni tinglashga, shaxsiy fikr va qarashlardagi farqlarni tan olgan holda o'z nuqtayi nazarini aniq bayon etishga da'vat etish;

auditoriyada talabalar ochiq muloqot qila oladigan, o'z fikrini erkin bayon etadigan va aqlan rivojlanadigan xavfsiz muhit yaratishga harakat qilish;

talabalarning baholarini va ularga oid shaxsiy ma'lumotlarni sir saqlash bilan maxfiylik tamoyiliga rioya qilish orqali talabalarga bo'lgan hurmatini namoyish etish;

o'quv modulining maqsadi va talablarini to'liq bayon etish hamda baholashning aniq mezonlari haqida batafsil ma'lumot berish;

o'z muallifligida o'quv-uslubiy ishlar (darslik, o'quv qo'llanma, o'quv-uslubiy qo'llanma, modul kontentlari va boshqalar)ni tayyorlashda ushbu Kodeks talablariga qat'iy rioya qilish;

muallifligida o'quv-uslubiy ishlarni chop etishni ilmiy unvon olish uchun mezonlarni bajarish vositasi emas, balki talabalarga sifatli bilim berish va ularni zamonaviy o'quv adabiyotlari bilan ta'minlash sifatida belgilash;

talabalarni baholashda birdek yaxshi natijaga erishish uchun barchaga teng imkoniyat beruvchi xolis usul va vositalardan foydalanish va Institutning boshqa hujjatlarida belgilab berilgan talablarga rioya qilish.

30. Talabalar o'quv jarayonida (oraliq va yakuniy) nazorat turlarini topshirishda hamda Institut xodimlari va boshqa talabalar bilan munosabatlarda ushbu Kodeks qoidalariga va Institutning boshqa hujjatlariga rioya qilishlari zarur.

31. O'quv jarayonida (oraliq va yakuniy) nazorat turlarini topshirishda topshirilayotgan yozma ishlarning originalligi (o'ziga xosligi) kamida 65% ni tashkil etishi talab etiladi.

Bitiruv malakaviy ishning originalligi (o'ziga xosligi) bakalavr darajasi uchun kamida 70% va magistr darajasi uchun dissertatsiya ishining 80% bo'lishi zarur.

Ushbu talablarga rioya qilinmagan ishlar ilmiy rahbar va taqrizchilar tomonidan keyingi bosqichga va himoyaga tavsiya qilinmasligi zarur hamda ushbu ish Akademik halollik va tadqiqot etikasini buzish sifatida baholanishi mumkin.

32. BMI va magistrlik dissertatsiya ishi bo'yicha ilmiy rahbar (keyingi o'rinlarda - ilmiy rahbar) ushbu Kodeks qoidalariga rioya qilishi va manfaatlar to'qnashuviga yo'l qo'ymasligi zarur.

33. Xodimlar o'quv-uslubiy ishlar (darslik, o'quv qo'llanma, o'quv-

uslubiy qo'llanma, modul kontentlari va boshqalar)ni tayyorlashda va chop etishda ushbu Kodeks qoidalariga rioya qilishi zarur.

Muallif moliyaviy qo'llab-quvvatlashning tadqiqot natijalariga bo'lgan ehtimoliy ta'sirini o'quvchi baholay olishi uchun tayyorlash va chop etishga berilgan barcha moliyaviy yordamlar, grantlar, ushbu o'quv-uslubiy ishni yaratishga moliyaviy ko'mak bergan jismoniy yoki yuridik shaxslar haqidagi ma'lumotlarni oshkor ko'rsatishi zarur.

O'quv-uslubiy ishlar (darslik, o'quv qo'llanma, o'quv-uslubiy qo'llanma, modul kontentlari va boshqalar)ning originalligi (o'ziga xosligi) kamida 75% ni tashkil etishi talab etiladi.

34. O'quv-uslubiy ishlar (darslik, o'quv qo'llanma, o'quv-uslubiy qo'llanma, modul kontentlari va boshqalar)ni tayyorlash va chop etishda ushbu Kodeksda belgilangan talablarga qat'iy rioya qilish zarur.

35. BMI va magistrlik dissertatsiyasi ishi va o'quv-uslubiy ishlar (darslik, o'quv qo'llanma, o'quv-uslubiy qo'llanma va boshqalar)ga taqrizchi sifatida belgilangan shaxs quyidagi etika qoidalariga rioya qilishi zarur:

ishni maxsus elektron antiplagiat dasturlaridan o'tkazish;

o'zi taqrizchi bo'lgan ishlarni o'zlashtirmaslik;

taqriz berilayotgan ishga nisbatan mas'uliyatli, halol va ochiq bo'lish;

ishga shaxsiy adovatdan xoli tarzda bosiqlik va professional baho berish;

o'z bahosini batafsil izohlashi, muallif uchun manfaatli bo'lgan konstruktiv tanqid va tavsiyalarni batafsil asoslab berish;

umumiy va tushunarsiz, ishning mazmuniga ta'sir ko'rsatmaydigan kamchiliklar, texnik sabablarni asos sifatida ko'rsatib ishni tavsiya qilmaslik; o'z gipotezasi yoki ilmiy natijalariga to'g'ri kelish-kelmasligidan qat'i nazar tadqiqot ishiga xolis baho berish;

taqrizda ko'rsatilgan ma'lumotlarni soxtalashtirmaslik, chalkashlikka sabab bo'lishi mumkin bo'lgan asoslarni ko'rsatmaslik;

taqrizni belgilangan muddatda taqdim etish, kechikish ehtimoli bo'lgan taqdirda bu haqida tegishli mas'ulni xabardor qilish;

axloqqa zid, shubhali, noprofessional har qanday element bo'yicha Ilmiy kengashga xabar berish.

36. Ilmiy kengashning qarori bilan BMI, magistrlik dissertatsiya ishi va o'quv-uslubiy ishlar (darslik, o'quv qo'llanma, o'quv-uslubiy qo'llanma va boshqalar)ga taqrizchi anonim tarzda belgilanishi mumkin.

VI. Akademik nohalollikni aniqlash va uni buzganlik uchun javobgarlik

36. Institut xodimlari va professor-o'qituvchilari o'quv jarayoni hamda tadqiqot faoliyatida akademik halollikka rioya etilishi uchun javobgardir.

37. Institutda akademik halollik va tadqiqot etikasiga rioya qilmaslik holatlari quyidagi shakllarda aniqlanishi mumkin:

o'quv-uslubiy ishlar (darslik, o'quv qo'llanma, o'quv-uslubiy qo'llanma va boshqalar), BMI, magistrlik dissertatsiyalari hamda tadqiqot ishlari (ilmiy

maqolalar, monografiyalar, PhD va DSc dissertatsiyalari)ni maxsus elektron antiplagiat dasturlari vositasida tekshirish asosida;

akademik nohalollik haqida kelib tushgan murojaatlar (elektron, yozma yoki og‘zaki) yoki o‘tkazilgan so‘rovnomalar natijalarini o‘rganish asosida;

institut rahbariyatiga ijtimoiy tarmoqdagi maxsus bot orqali kelib tushgan murojaatlar va ularning tasdiqlanishiga ko‘ra;

institutning akademik halollik va tadqiqot etikasiga rioya qilinishi ustidan nazorat qiluvchi tarkibiy tuzilmalar tomonidan o‘tkazilgan o‘rganishlar asosida;

davlat organlari va tashkilotlari tomonidan kelib tushgan murojaatlar va ularni o‘rganish asosida;

jamoatchilik nazorati shaklida talabalar, tadqiqotchilar va boshqa shaxslar tomonidan berilgan ma‘lumotlarni o‘rganish asosida hamda qonun bilan taqiqlanmagan boshqa shaklda.

38. Institut pedagog xodimlari quyidagi hollarda akademik halollik va tadqiqot etikasini buzganlik uchun intizomiy javobgarlikka tortilishi mumkin:

yashirish - mazkur Kodeks qoidalarini buzilganligi yoki ularga qasddan rioya qilinmaganligi to‘g‘risidagi ma‘lumotlarni sir saqlash;

yo‘l qo‘yish - mazkur Kodeksga rioya qilinishi va uni ijrosini ta‘minlash majburiyati to‘g‘ridan-to‘g‘ri xizmat vazifasi sanalgan shaxs tomonidan ushbu Kodeks qoidalarini buzilishiga yo‘l qo‘yish yoki uni ijrosini qasddan ta‘minlamaslik;

til biriktirish - har qanday baholanadigan ishni ta‘lim oluvchi yoki izlanuvchining o‘rniga bajarish (muayyan to‘lov evaziga yoki bepul bo‘lishi ham mumkin);

akademik ma‘lumotga noqonuniy ega bo‘lish va/yoki uni tarqatish - imtihon materiallarini va/yoki ularga javobni yetkazish, shuningdek ta‘lim oluvchilarni (imtihon topshiruvchilarni) beriladigan savollardan xabardor qilish, tayyor ma‘ruza, esse, topshiriq va akademik ishlarni sotish va/yoki sotib olishda yordam berish;

baholanadigan ishning har qanday javobini duch kelgan usulda o‘g‘irlash, jumladan, ta‘lim oluvchiga taqdim qilish uchun elektron pochta orqali yoki kompyuterdan yuklab olish;

qalbakilashtirish — akademik ishdagi bahoni yoki topshiriqqa javoblarni, ma‘lumotlarni, imzoni soxtalashtirish, akademik ishga qasddan zarar yetkazish yoki uni qalbakilashtirish;

vakolatlarni suiiste‘mol qilish - turli shakldagi manfaatdorlik (yoki manfaatsiz) holatida ta‘lim oluvchilar baholanishiga ta‘sir ko‘rsatish, lavozim majburiyatlari doirasida vakolatlarni suiiste‘mol qilish, ijobiy baholash to‘g‘risida iltimos qilish, tadqiqot ishlarini muhokamalarida ta‘sir ko‘rsatish;

o‘zgartirish (bahoni ko‘tarish) — ta‘lim oluvchiga moyillikdan va/yoki ko‘rsatgan xizmati uchun haq evaziga bahoni o‘zgartirish;

tadqiqot etikasi qoidalariga rioya qilmaslik - tadqiqot faoliyatida barcha darajadagi talabalar, xodimlar, izlanuvchilar va professor-o‘qituvchilar tomonidan mazkur Kodeks qoidalarini buzish yoki boshqalar tomonidan buzishga yo‘l

qo'yishda ifodalangan harakat (harakatsizlik).

VII. Akademik kengash va Tadqiqot etikasi kengashi tomonidan akademik halollik va tadqiqot etikasini buzgan xodim va talabalarning javobgarligini ko'rib chiqish

39. Akademik kengash va Tadqiqot etikasi kengashi tomonidan akademik halollik va tadqiqot etikasi bo'yicha mazkur Kodeks va boshqa hujjatlarda belgilangan qoidalarni buzgan xodim va talabalarning javobgarligi ushbu kengashlarning Nizomlari asosida ko'rib chiqiladi.

40. Akademik kengash o'z vakolatlari doirasida talabaga (bakalavr va magistr) akademik nohalollikka yo'l qo'yanida quyidagi sanksiyalarni qo'llashi mumkin:

nazorat ishi uchun qoniqarsiz baho - "0" (nol) ball qo'yilishi; mazkur Kodeksda nazarda tutilgan akademik nohalollik (qoidabuzarlik) va tadqiqot etikasi qoidalarini buzishga yo'l qo'yish - hayfsan berilishi;

mazkur Kodeksning 16-18,20-bandlarida, shuningdek hayfsan qo'llanilganidan so'ng 19, 21-24, 37-38-bandlarida nazarda tutilgan akademik nohalollik (qoidabuzarlik) va tadqiqot etikasi qoidalarini buzishga qayta yo'l qo'yish - to'g'ridan-to'g'ri kursdan kursga qoldirishga yoki mehnat shartnomasini bekor qilishga asos bo'lishi mumkin.

41. Fakultet dekanatlari mazkur Kodeksning buzilish holatlari haqida ma'lumotni saqlashi va uni o'quv-uslubiy boshqarmaga hamda Akademik kengash yoki Tadqiqot etikasi kengashiga tegishli masalalarni hal qilish uchun taqdim qilishi kerak.

42. Institut pedagog xodimlari, izlanuvchilari va xodimlariga o'quv jarayonidagi akademik halollik yoki tadqiqot etikasi qoidalarini buzganlik uchun "hayfsan" intizomiy jazosi qo'llaniladi hamda mehnat shartnomasini bekor qilish masalasi, zaruratga ko'ra, Akademik kengash yoki Tadqiqot etikasi kengashi tomonidan ko'rib chiqilib, Institut rektoriga tavsiya kiritiladi.

43. Sanksiyani qo'llash bo'yicha qaror ustidan uch ish kunida apellyatsiya berilishi va u bir oy ichida Institut Kengashi tomonidan qayta ko'rib chiqilishi mumkin.

VIII. Yakuniy qoida

44. Kodeksga Institut Kengashining qarori bilan o'zgartirish va qo'shimchalar kiritilishi mumkin.